

سخن سردبیر

Editorial

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره ۲۰، فرودین ۱۴۰۰، ۱-۲

درآمدی بر پدیده نویسندهای بیش از حد

An Introduction to Hyper-authorship Phenomenon

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

اصطلاح نویسندهای بیش از حد (Hyper-authorship) یا (Mass-authorship) برای مقالاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تعداد نویسندهای آن‌ها از حد متعارف، بسیار فراتر رفته باشد. اگر چه شاید نتوان حد متعارفی برای تعداد نویسندهای آن‌ها یک مقاله مشخص نمود، شواهد موجود نشان می‌دهند که تعداد مقالاتی که نویسندهای آن‌ها از هزار نفر بالاتر می‌باشد، در حال رشد فزآیندهای هستند. مطالعه به عمل آمده بر روی مقالات نمایه شده در انتستیتو اطلاعات علمی Institute for Scientific Information (ISI) نشان می‌دهد که در فاصله سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ میلادی، ۵۷۳ مقاله بالای هزار نویسنده در آن نمایه شده است. این در حالی است که تعداد مقالات مشابه نمایه شده در همین پایگاه و در فاصله سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۴ میلادی، به بیش از دو برابر، یعنی ۱۳۱۵ مورد افزایش یافته است [۱].

نوشتن مقالات با بیش از هزار نویسنده در فیزیک ذرات و فیزیک اتمی (Particle and nuclear physics) به خاطر وجود پژوهش‌های بزرگ چند ملیتی، از قدمت بیشتری برخوردار است. با این وجود و در سال‌های اخیر، تگارش چنین مقالاتی در حوزه‌های دیگر از دانش بشری از جمله اپیدمیولوژی جهانی (Global epidemiology) و تغییرات آب و هوایی (Climate change) نیز در حال رخ دادن می‌باشد [۱]. برای نمونه، مقاله‌ای که در سال ۲۰۱۷ میلادی در نشریه لانست Lancet پیرامون شاخص توده بدنی (Body-mass index) به رشته تحریر درآمده است، دارای بیش از ۱۰۰۰ نویسنده از ۱۰۰ کشور جهان می‌باشد [۲].

اگر چه افزایش تعداد نویسندهای یک مقاله می‌تواند به معنای انجام پژوهش‌های پژوهشی بزرگ‌تر و همکاری‌های بین‌المللی بیشتری باشد، با این وجود، ضروری است که تک نویسندهای این مقالات نیز از معیارهای نویسنده‌گی برخوردار باشند [۳].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۰۰۰۰-۳۰۷۰-۰۱۶۶، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

در خاتمه این سخن سردبیری ضروری است که یکبار دیگر نگاهی به معیارهای نویسنده‌گی یک مقاله داشته باشیم. کمیته بین‌المللی سردبیران مجلات علوم پزشکی (ICMJE) International Committee of Medical Journal Editors معیارهای نویسنده‌گی در یک مقاله را به شرح زیر بیان نموده است [۳]:

۱. نویسنده فردی است که سهم اساسی در شکل‌گیری و طراحی مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها و یا تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات داشته باشد.
۲. وی همچنین می‌بایست در تهیه پیش‌نویس اولیه مقاله نقش داشته و یا این که پیش‌نویس اولیه را به شکلی نقادانه از نظر بار معنوی آن مورد تجدیدنظر قرار دهد.
۳. نویسنده بایستی نسخه نهایی مقاله را قبل از چاپ مورد تأیید نهایی خود قرار دهد.
۴. بالاخره، نویسنده یک مقاله باید خود را پاسخ‌گو درباره جنبه‌های مختلف یک مقاله قلمداد نماید. وی باید این اطمینان را ایجاد نماید تا سؤالاتی که پیرامون صحت و تمامیت مقاله مطرح می‌گردد، به بهترین نحو مورد بررسی و پاسخ‌گویی قرار خواهد گرفت.

References

- [1] Dalmeet Singh Chawla. Hyperauthorship: global projects spark surge in thousand-author papers. *Nature*. Dec 13. doi: 10.1038/d41586-019-03862-0. Online ahead of print.
- [2] NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). *Lancet* 2017; 390: 2627–42.
- [3] Deborah Bowman D, Kinnan S. Authorship of articles in scholarly publications. *VideoGIE* 2019; 31; 5(1): 5-6.
- [4] ICMJE. Defining the role of authors and contributors. Available at: <http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html>. Accessed February, 2021.